

OPONENTSKÝ POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Název práce: Edukace pacienta při perorální antikoagulační terapii Warfarinem.

Autorka: Jana Menoušková
III. ročník bakalářského studia
Obor *Ošetrovatelství*, LF UK v Hradci Králové

Vedoucí práce: Mgr. Michaela Schneiderová, MUDr. Zdeněk Konečný

1. Volba tématu:

Studentka zvolila téma, jež přímo souvisí s výkonem jejího povolání všeobecné sestry v kardiologické ambulanci. Vzhledem k vysoké incidenci kardiovaskulárních onemocnění v české populaci je perorální antikoagulační terapie Warfarinem velmi frekventovaná. Léčba Warfarinem představuje pro pacienta konkrétní rizika, která se mohou stát život ohrožujícími. Důsledná a pravidelná kontrola warfarinizovaných pacientů a jejich kvalitní edukace jsou nezbytnými. Efektivita a účinnost perorální antikoagulační léčby je přímo úměrná spolupráci pacienta se zdravotnickým týmem.

2. Teoretická část:

V úvodní kapitole teoretické části práce, publikované celkem na 25 stranách textu, autorka charakterizuje teoretická východiska procesu edukace se zaměřením na edukační proces v ošetrovatelství. Kapitulu o edukaci uzavírá konkrétním sdělením významu a specifik edukace pacienta léčeného Warfarinem v kardiologické ambulanci. V dalších dvou kapitolách teoretické části práce autorka shrnuje současné poznatky o antikoagulační terapii a perorální antikoagulační terapii lékem Warfarin. Svoji pozornost zaměřuje na doporučená dietní opatření, která s účinkem této léčby bezprostředně souvisejí.

3. Empirická část práce:

Empirická část práce, publikovaná na 30ti stranách, byla realizována metodou kvantitativního výzkumného šetření. Autorka zvolila formu anonymního dotazníkového šetření, kterého se zúčastnilo 50 respondentů. Cílem realizovaného výzkumu bylo zjistit informovanost pacientů v léčbě Warfarinem o jeho správném užívání, o rizicích spojených s léčbou (nežádoucí účinky, interakce s jinými léčivými, interakce s potravinami), a o doporučeném léčebném režimu. Výstupem empirické části práce je návrh edukačního plánu pro pacienta, který zahajuje léčbu lékem Warfarin, a vytvoření informační brožury na dané téma.

V diskuzi k položkám č. 17 a 18, které zjišťují informovanost pacientů o rizicích spojených s užíváním Warfarinu, dochází autorka k závěrům, že 80% respondentů je o rizicích informováno a 70% respondentů uvádí konkrétní riziko krvácení, krvácení z dásní, krvácení z nosu, tvoření hematomů. Zbývá 20% respondentů, kteří si žádná rizika neuvědomují, a nebo o nich neví. Pouhá 2% respondentů jsou informována o závažných projevech krvácení, a to do stolice a moči a 4% respondentů jsou informována o projevech v podobě kožních nekróz. Vzhledem k obecné závažnosti a významnosti rizika

krvácení při perorální antikoagulační léčbě Warfarinem, se autorka nad tímto výsledkem zamýšlí. Předpokládá, že důvodem může být neporozumění edukačnímu materiálu či jeho neznalosti. Zde je třeba upozornit na skutečnost, že informace o projevech konkrétního nežádoucího účinku krvácení navržená informační brožura vůbec neobsahuje!

4. Závěr práce, hlavní přínos práce:

Význam edukace pacientů, kteří podstupují perorální antikoagulační léčbu Warfarinem, je nezpochybnitelný. V empirické části bakalářské práce bylo zjištěno, že všeobecná informovanost ambulantních pacientů MUDr. Konečného je dobrá. Přesto autorka nepodceňuje význam pravidelné edukace, kterou navrhuje opakovat v určitých časových intervalech s použitím edukačních materiálů.

5. Literatura:

Autorka čerpala dohromady z celkem 24 českých i zahraničních zdrojů, které řádně cituje v seznamu použité literatury.

6. Kvalita příloh:

Seznam příloh obsahuje celé znění dotazníku a informační materiály o perorální antikoagulační léčbě Warfarinem. Je vypracován s pečlivostí a kvalitně. Informační brožura s názvem „*Užíváte Warfarin?*“, kterou autorka navrhla, je přiložena k bakalářské práci na zadní straně desek.

7. Celkové stanovisko oponenta, téma pro diskuzi:

Výběr tématu shledávám velmi zajímavým, teoretický souhrn stručný a přehledný. Empirická část přinesla zajímavá zjištění o kvalitě edukace kardiologických pacientů, která autorce poslouží při výkonu svého povolání.

Po formální stránce bakalářská práce obsahuje pravopisné chyby: „*Dotazníky byli*“ (str. 37), „*zaměstnaný respondenti*“ (str. 71), „*terapie perorálními antikoagulanty*“ (str. 78). V textu jsem našla také mnoho chybějící interpunkce, zejména čárek, jež by měly oddělovat jednotlivé věty hlavní a věty vedlejší.

Téma pro diskuzi:

1. Sama autorka přiznává, že pro realizaci pravidelné a kvalitní edukace pacientů nejsou v praxi vytvořeny optimální podmínky (nedostatek času, malá motivace sester). Jak by bylo možné podmínky optimalizovat a tím edukaci pacientů sestrou začlenit do jejich běžných pracovních povinností?

8. Klasifikace bakalářské práce oponentem: Velmi dobře.

